

TÜRK ÇOCUK EDEBİYATINDA YENİ BİR İSİM: RENAN ÖZDEMİR'İN ÇOCUK ROMANLARINDAKİ İLETİLER

*Alev SINAR UĞURLU**

ÖZET

İlk çocuk romanı olan Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum'u 2012 yılında yayımlayan Renan Özdemir Türk çocuk edebiyatında ismi yeni duyulmaya başlayan bir yazardır. Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunu olan Renan Özdemir, yirmi beş yılı aşkın bir süredir orta öğretim kurumlarında Türkçe ve edebiyat öğretmenliği yapmaktadır. Mesleği dolayısıyla çocuklarla uzun yıllardır iç içe olan ve çocuk ruhunu çok iyi tanıyan yazar son yıllarda bu birikimini dokuz-on iki yaş arasındaki çocuklara seslendiği kitaplarda değerlendirmeye başlamıştır. Yazarın Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum adlı kitabının dışında Yeşil Saha Kırmızı Perde, Cesur Yürekli Şaşkolozlar ve Kirpi Sivriburun'un Düğünü adını taşıyan üç çocuk romanı daha vardır. Bu yazıda Renan Özdemir'in dört çocuk romanı çocuğa verdiği iletiler açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Sözcükler: Çocuk edebiyatı, roman, Renan Özdemir, ileti.

ABSTRACT

A New Name in Turkish Children's Literature: Messages in Renan Özdemir's Children's Novels

Publishing the first children's novel called "I Do Not Want to be a Mignon Cat" in 2012, Renan Özdemir is an author whose name has recently started to be heard in the Turkish children's literature. Graduating from the Turkish Language and Literature Department of the Arts and Sciences Faculty of Marmara University, Renan Özdemir has been teaching Turkish and Literature in secondary education institutions for over twenty-five years. Having been together with children and

* Prof.Dr. Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi.

known them very well for years as required by her profession, the author has started to put her accumulation to good use in her books in which she addressed to children aged between nine and twelve years old in recent years. Apart from the book called "I Do Not Want to be a Mignon Cat", the author has three more children's novels, namely *Green Field Red Curtain*, *Brave Hearted Bewildered* and *Wedding Ceremony of Hedgehog the Pointed Nose*. In this writing, Renan Özdemir's four children's novels will be examined in terms of messages which she gives children.

Key Words: Children's literature, novel, Renan Özdemir, message.

Türkiye'de Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra ortaya çıkmaya başlayan pedagoji çalışmalarının ardından II. Meşrutiyet'in ilanını takip eden dönemde çocuklar için yayın yapmanın önemi fark edilmeye başlanır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra da çocuklar için yapılan yayınların sayısı giderek artmaya başlar. 1990'lı yıllardan itibaren çocuk edebiyatı alanında eser verenler fazlalaşmıştır. Özellikle de 2000'li yıllarda bu alanda gerçekten nitelikli yayınlar kaleme alındığı görülmektedir. İbrahim Alaaddin Gövsa, Nimet Çalapala, Rakım Çalapala, Kemalettin Tuğcu, Eflatun Cem Güney, Cahit Uçuk, Fatih Erdoğan, Can Göknil, Gülten Dayıoğlu, Yalvaç Ural, Mevlana İdris Zengin, Cahit Zarifoğlu, Muzaffer İzgü, Mustafa Nuri Şirin, İpek Ongun, Aytül Akal, Sevim Ak, Behiç Ak, Mavisel Yener, Canan Tan, Bilgin Adalı, Birsen Ekim Özen, Yavuz Bahadıröğlü gibi Türk çocuk edebiyatına büyük katkıları olan isimlere yeni isimler eklenmektedir. Bu yeni isimlerden biri de Renan Özdemir'dir.

İlk çocuk romanı olan *Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum*'u 2012 yılında yayımlayan Renan Özdemir Türk çocuk edebiyatında ismi çok yeni duyulmaya başlayan bir yazardır. Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunu olan Renan Özdemir, yirmi beş yılı aşkın bir süredir orta öğretim kurumlarında Türkçe ve edebiyat öğretmenliği yapmaktadır. Mesleği dolayısıyla çocuklarla uzun yıllardır iç içe olan ve çocuk ruhunu çok iyi tanıyan yazar son yıllarda bu birikimini dokuz-on iki yaş arasındaki çocuklara seslendiği kitaplarda değerlendirmeye başlamıştır. Yazarın *Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum* adlı kitabının dışında *Yeşil Saha Kırmızı Perde*, *Cesur Yürekli Şaşkalozlar* ve *Kirpi Sivriburun'un Düğünü* adını taşıyan üç çocuk romanı daha vardır. Bu yazıda Renan Özdemir'in dört çocuk romanı çocuğa verdiği iletiler açısından değerlendirilecektir.

Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum (2012) adlı romanda dış dünyayı tanımayan bir ev kedisinin ağzından ev ve sokaktaki hayat anlatılmaktadır. Çıtı, büyük şehirde on beş katlı apartmanın bir dairesinde Ayla Hanım ve Selin'in değer verdikleri, bakımlı, üstüne titrenilen bir kedir. Birkaç kere aşı olmaya götürüldüyse de üşümesin diye üstü örtülmüş

ve evin dışında “kocaman bir dünya olduğunu” yıllarca fark edememiştir. Kedi olduğunun bile farkında değildir. Ona ilk defa balkonunu sık sık ziyaret eden Karga Nit dış dünyadan haber verir. Çıtı'nın içine özgür olma tutkusunun tohumlarını ilk kez Karga Nit atar. Kendisini dış dünyanın tehlikelerinden koruyan bir aileye sahip olmanın ne büyük bir şans olduğunu henüz bilmediği için sokak ona çok cazip bir yer olarak görünmeye başlar. Sokağı keşfetmek için sokak kapısını aralık gördüğü bir gün Çıtı gizlice evden çıkar. Bahçede ilk defa gördüğü bitkileri inceler, yapraklarla oynar, çimenlerin üstünde koşar. Hayatında ilk defa bir köpekle karşılaşır. Onu dost zannederken saldırıya uğrayınca çok korkar ve böylece dış dünyanın tehlikeleri ile ilk kez karşılaşmış olur. Canı yanar, aç kalır, üşür. Kapıcının kendisini bulmasıyla sıcak evine dönünce bir hayat tecrübesi kazanmış ve yaşadıklarından ders çıkarmış bir kedi vardır artık karşımızda. Evini çok sevdiğini sokaktaki tehlikelerle karşılaşınca anlamış olmasına rağmen yine de Çıtı özgürlüğün tadına doyamamıştır ve içinde sokağa çıkmak için “dayanılmaz bir istek” vardır.

Bir yaz tatilinde Selin ve Ayla Hanım, Ege’de bir sahil kasabasında yaşayan büyükannenin yanına giderler. Çıtı kapalı bir sepetin içinde uçağa biner. Bu yolculuktan sonra vardıkları bahçeli evde Tekgöz adlı bir kedi ile tanışır. Karga Nit’ten sonra Çıtı’ya dış dünyayı tanıtan ikinci rehber Tekgöz olur. O yaz tatilinde Çıtı doyasıya sokağa çıkar. Başka kedilerle tanışır. Sokağın büyüüne kapılarak onlarla birlikte özgürlüğün tadını çıkarırken dış dünyanın pek çok olumsuzluğuyla da karşılaşır. Kime güvenip kime güvenmemesi gerektiğini, aslında sokağın özgürlüğün alabildiğince yaşanacak bir mekân olmadığını, özgürlüğün sınırlarının olduğunu, dostluğun, yardımlaşmanın anlamını öğrenir. Kitabın sonunda Selin’in yurtdışında bir üniversiteye gideceği anlaşılınca Çıtı, Ayla Hanım ile birlikte bundan sonra kasabadaki bu bahçeli evde yaşayacağı ve adeta bir hapis hane olan on beş katlı apartmanın bir dairesine kapanıp kalmayacağını düşünerek çok mutlu olur.

Romandaki hayvan kahramanların her biri bir insanı temsil etmektedir: Başkahraman Çıtı, Karga Nit, Canavar Tobi, Tekgöz, Maviş, Çöplü, Sarı Sarman, Geveze, Maviş’in kaçırıldığını haber veren köpek, Kral Kedi (Dümenci)... Renan Özdemir her biri insanların farklı yönlerini temsil eden bu kahramanlarla küçük okuyucularına pek çok duygu-değer ve davranışı olayların içine yedirerek telkin etmektedir. Anlatıcı başkahraman Çıtı’dır. Çıtı o kadar samimi ve lezzetli bir üslupla ve okuyucuda merak duygusu uyandırmayı da başararak başından geçenleri anlatır ki okuyucu kolayca onunla özdeşleşip Çıtı'nın maceralarının içine dahil olacaktır. Çıtı, bu kitabın dokuz-on-on birli yaşlardaki küçük okurları gibi kendisini ve çevresini keşfetme arzusu içinde olan, hayat tecrübesi çok az ama bunu fark edemeyen, yaşadıkça, öğrendikçe daha öğrenecek pek çok şeyin olduğunu

anlayan sevimli, zaman zaman isyankâr, masum, sevme ve sevilme ihtiyacı içinde bir çocuk gibidir. Karga Nit ve Tekgöz güvenilir birer rehberdirler. Tekgöz'ün bir ayağı topal ve bir gözü kör olsa da karakteri çok sağlamdır. Böylece çocuğa dış görünüşün değil karakterin önemli olduğu gösterilir. Kral Kedi ise asıl adı olan “Düzenbaz”ın içerdiği gibi güvenilmez, çıkarıcı, karşısındakini kullanan ve sadece kendi menfaatini düşünen, bu nedenle de uzak durulması gereken insan tipini temsil eder.

Çıtı pıtı bir kedi olmak istemeyen ve sokağın cazibesi içinde elindekinin, ailesinin kıymetini bilmeyen Çıtı'nın yaşadıkları ve hikâye boyunca samimiyetle ifade ettiği duyguları küçük okurun Çıtı'da kendisini bulmasını sağlayacaktır. Korku, kaygı, kıskançlık, pişmanlık gibi duyguları başkalarının da yaşadığını, bu duyguların son derece doğal olduğunu ve onların üstesinden nasıl gelinebileceğini, özgürlüğün dilediğince davranmak anlamına gelmediğini Çıtı ile özdeşleşerek öğrenecektir. Bu duyguların yanı sıra cesaretin ne anlama geldiği, lüzumsuz cesaretin nelere yol açtığı, cesaretin hangi durumlarda gerekli olduğu Çıtı'nın maceraları içinde somutlaşmıştır. Ailenin, evin bir sığınak, bir korunak ve en çok güvenilecek yer olduğu, arkadaş çevresi içinde herkese hemen güvenilmemesi gerektiği, bu güveni kazanmak için yaşanılanlar içinde arkadaşların denenmesinin şart olduğu vurgulanır. Bu güvenle bağlantılı olarak dostluk, vefa duyguları da ön plana çıkar. Çıtı bütün bu duyguları tadarken sokağın, dış dünyanın sürekli mücadele içinde bulunmayı gerektirdiğini fark eder. Ev, korunup kollandığımız bir yerdir ama sokak böyle değildir. Orada öncelikle bireyin kendisini koruması gerekmektedir. Bunun için de dış dünyayı, oradan gelebilecek tehlikeleri çok iyi bilmek, herkese güvenmemek, yanlış arkadaş seçmemek, daima bilgiyi arttırıp cehaletten kurtulmak lâzımdır. Çıtı pıtı bir kedi olunmak istenmiyorsa yani bu hayatı seyreden değil aktif olarak hayatın içinde yer alan olmak isteniyorsa birbirine tezat duyguların yaşanacağını, mücadele etmek gerektiğini, yaşanılanlardan ders çıkarmak gerektiğini ve asla duygusal yıkıma uğramadan yola devam etmek gerektiğini bilmek lâzımdır.

Çocuk, Çıtı'nın maceralarını takip ederken bir yandan satır aralarından bu iletileri çıkaracak diğer yandan da hayvan sevgisi ve bakımının önemini de fark edecektir.

Cesur Yürekli Şaşkalozlar'da (2013) Güçlü ve Boncuk adlı iki köpeğin uzun yollar aşarak sahipleri Tuna'yı arayışları anlatılır. Tuna'nın babası, işi dolayısıyla birkaç aylığına “büyük bir şehir”e giderken Tuna ve annesini de beraberinde götürür. Tuna'nın yokluğu nedeniyle Güçlü ve Boncuk kendilerini yapayalnız ve terk edilmiş hissederler. Alman kurdu Güçlü, Tuna'nın merdivene düşürdüğü flash belleği görünce buna çok ihtiyacı olabileceğini düşünerek yolunu izini bilmediği o şehre gidip Tuna'yı bulmaya ve ne olduğunu pek de bilmediği metali ona teslim etmeye karar

verir. Boncuk da bu maceraya katılır. İki kafadar haftalarca aç, susuz ve birçok tehlike atlatarak kimi kez sokak köpeklerinin saldırısına maruz kalarak yol alırlar. Yolculuğun Güçlü için en zor tarafı ağızında taşıdığı metal cismi kaybetmek tehlikesidir. Yolculuk sırasında Güçlü, ağızında taşıdığı bu metal kıymetli bir şey zannedilerek, kötü niyetli adamlar tarafından kaçırılır. Boncuk, başka köpeklerden yardım ister. K-9 adlı “emekli” bir polis köpeği başta olmak üzere birkaç köpeğin yardımıyla Güçlü’yü kurtarırlar. Hep birlikte Tuna’nın bahsettiği o büyük şehri bulurlar. Fakat ağaçlara, direklere yapıştırılmış Tuna’nın fotoğrafıyla karşılaşınca çok şaşırırlar ve Tuna’nın kaçırıldığını öğrenirler. Kitapta iki ayrı hikâye anlatılmıştır. Romanın geniş bir bölümü Güçlü ile Boncuk’un meşakkatli ve tehlikeli macerasını içerirken son kısımlar Tuna’nın kaçırılışıyla ilgilidir. Güçlü, Boncuk, K-9, Dalgacı, Boltüylü adlı köpekler sayesinde kurtulan Tuna’nın kaçırılma sebebi romanın sonunda açıklanır. Polisler tarafından aranan kaçakçılar, babasıyla birlikte gittiği pastahanede Tuna’nın montunun cebine bir kese dolusu pırlantayı saklamışlar, ertesi gün de Tuna’nın izini bularak pırlantaları ele geçirebilmek için çocuğu kaçırmışlardır. Roman Tuna ve sadık köpeği Güçlü’nün yeniden bir araya gelmesiyle sona erer.

Renan Özdemir’in mizahı da yoğun olarak kullandığı *Cesur Yürekli Şaşkalozlar*, küçük okurlara vefa, sadakat, dostluk, yardımseverlik gibi duyguları telkin eden bir olay örgüsüne sahiptir. Romanın en çarpıcı kahramanı Güçlü adlı köpektir. Güçlü sadakat, vefa ve dostluğun simgesidir. Hayvanların insan gibi konuştuğu ve birer insan tipini temsil ettiği bu kitapta Güçlü’ye destek olan Boncuk, K-9, Dalgacı, Boltüylü, Karga Nit ve Kara Kedi dayanışma örneği sergilerler ve dayanışmanın önemini somutlaştırırlar. Dayanışma ve elbirliğiyle her zorluğun üstesinden gelinebileceğini ispat ederler. Yardımın karşılık beklemeden yapılması gerektiğini gösterirler. Yazar bütün bunları hayvanlar aracılığıyla aktarırken bir yandan da dış dünyada hayvanları bekleyen tehlikelere de dikkat çeker.

Yeşil Saha Kırmızı Perde (2013) futbolcu olmayı hayal ederken asıl yeteneğinin futbola değil de tiyatro sanatına olduğunu keşfeden Özgür’ün bir taraftan kendisini ve çevresini tanımaya çalışırken diğer taraftan bir mahalle sakininin yaşadığı sıkıntılı bir durumu aydınlatmasını hikâye eder.

Okulun futbol takımına girmeyi şiddetle arzu eden Özgür, futbol konusunda yetenekli olmadığını farkında değildir. Beden Eğitimi öğretmeni onu takıma seçmeyince adeta bütün dünyası yıkılır. Çok üzülür. Bu üzüntü öfkeye dönüşür ve takıma seçilen arkadaşlarının antrenmanlarını sabote etmek ister. Beden Eğitimi öğretmeni antrenmanları engelleyen Özgür’ü seyirciler arasından uzaklaştırır. Özgür’ün içindeki öfkenin farkında olan Beden Eğitimi öğretmeni Burhan Bey, önce Özgür ile konuşarak onun daha yetenekli olduğu bir alana yönlenmesini tavsiye eder. Özgür’deki rol yapma yeteneğinin ve mikrofonik sesin farkında olan Rehber öğretmen ve Türkçe

öğretmeninin yönlendirmeleriyle Özgür okuldaki tiyatro çalışmalarına katılır. Ortaoyununda başrol olan Kavuklu'yu başarıyla canlandırır.

Bir insanın kendi yeteneklerini keşfederek mutlu, huzurlu ve başarılı olabileceği, kişinin yeteneği olan sahada başarıya ulaşmak için mücadele etmesi gerektiği bu romandaki ana düşüncedir. Özgür en başta kendisiyle, sonra da öğretmeni Burhan Bey, arkadaşı Özge ve halasının oğlu Deniz ile çatışsa da sonunda futbola yeteneği olmadığını kabul edecektir. Renan Özdemir bir çocuğun iç ve dış çatışmalarını anlatırken romana bir de gizemli bir hikâye yerleştirmiştir: Özgür'ün evinin karşısında oturan Aşıkolucu'nun hikâyesi. Aşıkolucu evinin tuhaf giysili (bazen palyaço, bazen Batman) birileri tarafından gözetlendiğini, hatta karıştırıldığını söyleyerek polise başvurmuşsa da polis garip mizaçlı bu fakir gencin evine hırsız girme ihtimali olmadığı düşüncesindedir. Bu gizemli hikâyeyi Özgür ve Deniz açığa kavuştururlar. Yaşamdaki her güzelliğe aşık olduğunu söyleyen, bu nedenle de komşuları tarafından Aşıkolucu diye bilinen genç Efsane isimli bir genç hanımla arkadaşlık etmektedir. Özgür'ün okuduğu okulun bekçisi Salim Efendi'nin yeğeni Serhat, bu arkadaşlığı engellemek için Salim Efendi vasıtasıyla animasyonda kullanacağı yalanıyla okuldan aldığı kostümlerle Aşıkolucu'nun evine dadanıp onu korkutmak istemiştir.

Romanın sonunda iyiler ödüllendirilir. Özgür, Deniz ve Özge'nin de içinde bulunduğu tiyatro topluluğu katıldıkları tiyatro yarışmasında ikinci olur. Aşıkolucu ile Efsane de nişanlanma kararlarını açıklarlar.

Yüz kırk üç sayfalık bu romanda macera ve gizem iç içedir. Romanın başında haksızlığa uğradığını düşünen Özgür'ün yavaş yavaş olgunlaşp hatasını anladığını görürüz. Özgür eve girişi, abur cubur yiyişi, nasihat dinlemek istemeyişi ve istediği herhangi bir şeyi elde edemeyince bir öz değerlendirme yapmadan kabahati karşısındakine yükleyişiyle daha romanın başında küçük okurların rahatlıkla empati kurabilecekleri bir kahramandır. Yazar onun duygu dünyasını gözler önüne sererek kıskançlık-öfke gibi duygularla nasıl baş edilmesi gerektiğini gösterir. Mücadeleci ruha sahip olmanın son derece önemli olduğunu ve insanın mücadele ederek başarıya ulaşacağını telkin eden yazar çocukları çok önemli bir hususta ikaz etmektedir: Doğru kulvarda mücadele. Kişi yapabileceği, kendine uyan alanlarda çalışır ve azimle mücadele ederse başarılı olur. Aksi takdirde çalışma hırsı, hareket, enerji boşa harcanmış olur. Sonuçta hayal kırıklığı yaşanır. Bu da duygusal travmaya yol açar. Özgür yeşil sahada değil kırmızı perdede gösterdiği başarıyla romanda verilen bu mesajları somutlaştırır.

Yeşil Saha Kırmızı Perde'de Deniz adlı kahraman aracılığıyla da anne baba kavgasının çocuk üzerinde nasıl olumsuz etki yaptığı ve çocuğu kendi iç dünyasına itip, insanlardan-sosyal hayattan uzaklaştırabileceği gösterilmiştir. Deniz'in bilgisayar başından kalkmaması, okul dışında bütün

zamanını bilgisayarda geçirmesinin sebebi annesiyle babasının sık sık kavga etmesidir. Bu noktada yazar ebeveynleri uyarır. Çocuklara da teknolojinin elbette önemli olduğunu ancak bilgisayarı doğru kullanmayı da bilmek gerektiğini anlatır. Romanın sonunda Deniz bilgisayar kadar başka uğraşılara da zaman ayırmayı öğrenir; bisiklete binen, arkadaşlarıyla oynayıp eğlenen mutlu bir çocuğa dönüşür.

Romanda Özgür'ün yeteneklerini fark etmesi küçük okurları da elbette kendi yetenekleri üzerinde düşündürcektir. Öfke kontrolünün önemi kitapta üzerinde durulan bir başka husustur. Antremanı seyreden arkadaşlarını oyunu sabote etmeye teşvik edip, öğretmen tarafından sahanın çevresinden uzaklaştırılınca, öğretmeni ayrımcılık yapmakla suçlayan Özgür, başarısızlığı hazmedemeyen ve öfkesini kontrol edemeyen bir öğrenci tavrı sergiler. Kendi yeteneksizliğini ve edepsizliğini o sırada fark etmez. Ancak geçen zaman içinde herkesin her isteğine kavuşamayacağını, isteklere kavuşabilmek için gerekli şartların sağlanması zorunluluğunu idrak edecektir. Özgür'deki bu değişimle yazar bir yandan benzer duyguları yaşayan küçük okurların kendileriyle yüzleşmelerini sağlarken bir yandan da hatanın bedelini ödemeye katlanmak gerektiği, asla yalan söylememek ve dürüst olmak gerektiği, kişinin kendinde olan gerçek yetenekleri keşfetmesi gerektiği gibi iletilerle çocuğu hayata hazırlamaktadır.

Romanda tiyatro ve özellikle de ortaoyunu hakkında da bilgi vardır.

Kirpi Sivriburun'un Düğünü (2014) Kirpiye ile Kirpi Sivriburun'un çeşitli sebeplerle düğünlerinin ertelenmesinden hareketle kurgulanmış bir romandır. Kirpi Sivriburun ve Kirpiye birbirleriyle evlenmeye karar verirler. Kirpi Sivriburun'un en büyük isteği mükemmel bir düğün ile evlenmektir. Düğün hazırlıklarına başlanır. Öncelikle Kirpi Sivriburun ve Kirpiye'nin birlikte kış uykusuna yatabilmeleri için Sivriburun'un yuvasını genişletmesi lâzımdır. Kirpi ve Kirpiye birlikte yuvayı genişletmeye başlarlar. Ancak Kirpiye hastalanan büyükannesine bakmak zorunda kalınca Kirpi Sivriburun yuvayı genişletmeye tek başına devam eder. Sivriburun yuvayı genişletmek için var gücüyle çalışırken korkunç bir yağmur yağar. Yağmur sele dönüşür. Sel suları kirpi yuvalarını yerle bir eder. Kirpi Sivriburun yağmur bitince bin bir zahmete katlanarak Aşağı Orman'da yaşayan Kirpiye'yi arar ve bulur. Kirpiye ve büyükannesi yağmurdan zarar görmemişlerdir. Fakat düğünü ertelemeye mecbur olurlar. Çünkü kış başlamak üzeredir. Köstebekler, kaplumbağalar, tavşanlar, karpiller kış uykusuna dalmaya başlamışlardır. Düğünü sonraki yaza kalan Sivriburun, köstebek Hoşkazan'ın geniş yuvasında kış uykusuna dalar. Bahar gelince kış uykusundan uyanır uyanmaz Aşağı Orman'a, Kirpiye'nin yanına koşar. Kirpiye'nin büyükannesi iyileşmemiştir. Kirpiye, büyükannesi iyileşmeden düğünün olmayacağını söyleyince Sivriburun'un hayalleri yıkılır. Ancak kendisini çabucak toparlayıp Kirpiye ve kendisi için bir yuva yapmaya koyulur.

Büyükannenin sağlığını günden güne daha iyiye gittiğini öğrenmesi üzerine düğün hazırlıklarına başlar. Cümbüşçü Cırcır'dan orkestrası ile düğününe gelmesini ister. Fakat Cümbüşçü Cırcır ve orkestrası üç hafta boyunca doludur. Cümbüşçü Cırcır, Kirpi Sivriburun'un üç hafta beklemesi gerektiğini söyler. Düğün üç hafta sonrası için planlanır. Kirpi Sivriburun, ateşböceklerini de düğününü aydınlatmaları için davet eder. Bütün hazırlıklara rağmen düğün yine yapılamaz. Çünkü meşe ormanı yanmış, birçok hayvan telef olmuştur. Düğüne yarım saat kala yangın haberi gelir. Düğüne davetli olan bütün hayvanlar, felâketi duyar duymaz duvağını çıkaran Kirpiye ve haberi ilk duyduğunda yine ertelemek zorunda kaldığı düğünü için üzülen fakat sosyal görevlerini hatırlayınca akli başına gelen Kirpi Sivriburun zor durumda olan hayvanları kurtarmak için koşarlar. Pek çok hayvanın hayatını kurtarırlar. İlaçlar hazırlayıp yaralıları tedavi ederler. Onlara yeni yuvalar yaparlar. Bu sırada kış gelir. Kirpi Sivriburun ve Kirpiye'nin ikinci kez ertelenen düğünleri sonraki yaza kalır. Yine ormanda yaşayan hayvanlar kış uykusuna dalarlar. Onlar kış uykusundayken Aşağı Orman ve Yukarı Orman arasındaki geniş düzlüğe otoban yapılır. Otoban bu ormanlarda yaşayan hayvanların iki orman arasında gidip gelmelerine engeldir. Göl, Aşağı Orman'da olduğu için Yukarı Orman'daki hayvanlar susuz kalmışlardır. Üstelik ailelerinin, dostlarının bir kısmı da Aşağı Orman'da kalmıştır. Kış uykusundan uyanır uyanmaz Karga Nit'ten bu haberi alır hayvanlar. Kirpi, Kirpiye'nin de aşağı ormanda yaşadığını düşününce çok telaşlanır. Otoban'dan karşıya geçmenin ne kadar tehlikeli olduğunu anlayınca otobanı geçip Aşağı Orman'a ulaşmak için bir çare düşünmeye başlarlar. Eğer bir çare bulamazlarsa su bulabilmek için Yukarı Orman'ın daha yukarılarına göç etmek zorunda kalacaklardır ki bu durumda Kirpi Sivriburun'un Kirpiye'yi bir daha görmesi mümkün olamayacaktır. Önce yer altından bir tünel kazmaya başlarlar. Ancak bir kaya ile karşılaşınca bu plan başarısız olur. Çözümü, Sivriburun bulur. "(...) *Bir araya gelirsek. Yani diyorum ki elli, yüz, ne bileyim hepimiz birbirimize yapışırsak, yan yana, hatta sırt sırta... Dev gibi olabiliriz.*" (Özdemir, 2014: 89) diyerek hem ne yapmaları gerektiğini belirtir hem de birlikten kuvvet doğacağı mesajını verir. Artık Yukarı Orman'daki hayvanların sloganları "*Yan yana, sırt sırta!*"dır. Otobandan geçen arabaları durdurmak için yan yana, sırt sırta karşıya geçmeye karar verirler. Günlerce prova yaparlar. Sonunda kaplumbağaların üzerinde tavşanlar, tavşanların sırtlarında kirpiller olduğu halde karşıya geçmeye başlarlar. Bu sahne, Grimm Kardeşlerin derlediği Bremen Mızıkacıları adlı masaldaki eşek, köpek, kedi ve horozun birbirlerinin üstüne bindikleri sahneyi andırmaktadır. Dikkatli bir tır şoförü bu hayvan kalabalığını fark eder. Otobandaki trafiği durdurur. Yukarı Orman'daki bütün hayvanlar otobandan geçip Aşağı Ormana ulaşmayı başarır. Ve sonunda Kirpi Sivriburun ile Kirpiye'nin düğünleri yapılır.

Kirpi Sivriburun'un Düğünü baştan sona kadar düğünün olup olmayacağı hususunda çocuğun merak duygusunu ayakta tutan bir romandır. Merak oluşturan bu unsurun etrafında pek çok değer ve davranış telkin edildiği gibi olayın içine yedirilerek çocuğa bazı bilgiler de verilmiştir. Tabiat şartlarının zaman zaman hayvanların hayatlarını zorlaştırdığı, orman yangınlarının ormanda yaşayan bütün canlılar için felâket olduğu, kış uykusuna yatan hayvanların hangileri olduğu, suyun bütün canlılar için yaşam kaynağı olduğu Kirpi Sivriburun'un macerasıyla birlikte küçük okuyuculara aktarılan bilgilerdir. İkili konuşmalar sırasında karşımızdakini dinlemek gerektiği, kıskançlığın- bencilliğin zararı, yardımlaşma ve dayanışmanın önemi romandaki temel iletilerdir. Kıssı kıskançlığın, Kaplumbağa Sakin sabrın, Cırcırböceği Cümbüşçü Cırcır hayatın tek gayesi olarak para kazanmayı görenlerin, Karga Nit aklın temsilcisidirler. Karga Nit sadece bu kitapta değil *Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum*, *Cesur Yürekli Şaşkalozlar* adlı romanlarda da yer almaktadır. Üç romanda da Karga Nit aklı temsil eder, dış dünyadan, hayatta olup bitenlerden haber verir, her biri ayrı bir insan tipini temsil eden hayvan kahramanların bazen kendi varlıklarını bazen de çevrelerini fark etmelerini sağlar. Bu özellikleri göz önünde bulundurulduğunda yazarın Karga Nit kimliğiyle romanlara girdiği anlaşılmaktadır.

Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum, *Cesur Yürekli Şaşkalozlar* ve *Kirpi Sivriburun'un Düğünü* fabllarda olduğu gibi hayvanlardan yola çıkarak çocuğa olumlu değer ve davranışları aşılama amacıyla yazılmış kitaplardır. *Yeşil Saha Kırmızı Perde*'de ise doğrudan doğruya insanlardan hareket ederek çocuğa seslenmektedir. Bu kitaplarda hayvanlar veya bazı insan kahramanlar için seçilen isimler hem eğlencelidir hem de kahramanın dış görünüşünü, taşıdığı karakteri veya görevini temsil edici niteliktedir: Çıtı, Kral Kedi (Dümenci), Tekgöz, Boltüylü, Maviş, Güçlü, Dalgacı, Geveze, Alaycı, K-9, Aşıkolucu, Sivriburun, Sırtık, Kıssı, Vayvaycı, Sakin, Sağlamayak, Cümbüşçü Cırcır, Hoşkazan Bunlardan Güçlü, Boncuk, K-9, Tekgöz, Çıtı, Karga Nit, Maviş, Çöplü, Sarı Sarman, Kirpi Sivriburun, Sivriye, Köstebek Hoşkazan, Kirpi Sağlamayak, Kirpi Şıkıdım olumlu insan tiplerinin temsilcisidirler. Dalgacı, Geveze, Alaycı, Kral Kedi, Tavşan Sırtık, Kaplumbağa Vayvaycı, Kirpi Kıssı olumsuz tavır ve konuşmalarıyla örnek alınmaması gereken tiplerdir. *Yeşil Saha Kırmızı Perde*'deki Özgür ve Deniz adlı çocuklar ise olumsuzdan olumluya doğru yaşadıkları değişimle çocuklara içgüdüleriyle hareket etmenin yanlışlığını gösteren ve kendilerini tanımaya çalışmaları çağrısında bulunan temsili kahramanlardır.

Renan Özdemir'in bu kitaplarda kullandığı anlatım son derece akıcı ve zaman zaman eğlendiricidir. Kahramanlarına verdiği temsili isimlerin yanı sıra bazı kelime, deyim ve atasözlerini hayvanların yaşam şartları ve özelliklerine uyarlaması da eğlendirici anlatımı ortaya çıkarmaktadır. Kış

uykusundan uyanan hayvanların “günaydın”ı çağrıştıran “yazaydın” kelimesi ile birbirlerini selamlamaları, hayvanları göz önünde bulundurarak bazı deyim ve atasözlerini “Patileri boş dönmek”, “Dört patinin nesi var, sekiz patinin sesi var”, “Patilerine kara sular inmek”, “Kirpi kirpinin okuna muhtaç” şeklinde değiştirmesi hem eğlencelidir hem de dil sevgisi kazandırmaya yöneliktir.

Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum, Cesur Yürekli Şaşkalozlar, Yeşil Saha Kırmızı Perde ve Kirpi Sivriburun’un Düğünü okurda merak duygusu uyandırabilecek ve bir solukta okunup bitirilecek eğlendirici, sevimli ve öğretici çocuk romanlarıdır.

KAYNAKLAR

- ÖZDEMİR Renan (2012) *Çıtı Pıtı Bir Kedi Olmak İstemiyorum*, Kelime Yayınları, İstanbul.
- ÖZDEMİR Renan (2013 a) *Cesur Yürekli Şaşkalozlar*, Kelime Yayınları, İstanbul.
- ÖZDEMİR Renan (2013 b) *Yeşil Saha Kırmızı Perde*, Kelime Yayınları, İstanbul.
- ÖZDEMİR Renan (2014) *Kirpi Sivriburun’un Düğünü*, Kelime Yayınları, İstanbul.